

Kauno apygardos prokuratūros prokuroras surašė kaltinamąjį aktą ir teismui perdavė baudžiamąją bylą, kurioje trys užsienio valstybių piliečiai kaltinami padėjimu kitai valstybei veikti prieš Lietuvos Respubliką, turto sunaikinimu ar sugadinimu ir kapo ar kitos viešosios pagarbos vietos išniekinimu.

Ikiteisminis tyrimas dėl Merkinėje dažais aplieto ir išniekinto paminklo Lietuvos partizanų vadui Adolfui Ramanauskui-Vanagai atminti buvo pradėtas 2024 m. sausio 29 d.

Sėkmingai bendradarbiaujant Lietuvos, Latvijos, Estijos saugumo ir teisėtvarkos institucijoms, 2024 m. vasarį Estijoje ir Latvijoje buvo sulaikyti asmenys, įvykdę panašaus pobūdžio nusikalstamas veikas trijose Baltijos valstybėse.

Ikiteisminio tyrimo metu buvo nustatyta, kad vandalizmo išpuoliai prieš istorinius paminklus, memorialus ir kitą turtą minėtose trijose šalyse galimai buvo sisteminga, pagal planą vykdyta veikla, kurią inicijavo Rusijos Federacijos ginkluotųjų pajėgų Generalinio štabo Vyriausiosios valdybos (GRU) vardu bei interesais veikę asmenys, tuo tikslu subūrę organizuotą grupę ir pasitelkę jai nepriklausiusius žmones atskirų užduočių įgyvendinimui.

Teismui perduotoje byloje trys užsieniečiai yra kaltinami tuo, kad, vykdydami kiekvienam atskirai priskirtus konkrečius vaidmenis bei užduotis, už piniginių atlygį rinko bei perdavė duomenis apie Lietuvos laisvės kovotojų viešo pagerbimo vietas, surado asmenis, kurie sutiko įvykdyti ir įvykdė vandališkus veiksmus prieš laisvės kovotojų viešo pagerbimo vietas ir kitus objektus.

Vienas iš teismui perduotų kaltinamųjų – Estijos ir Rusijos Federacijos pilietis, A. Ramanauskui-Vanagai skirtą paminklą išniekino vykdydamas kito kaltinamojo nurodymus.

Dviem kaltinamiesiems kaltinimai pareikšti pagal Baudžiamojo kodekso 118 straipsnio 1 dalį, 187 straipsnio 1 dalį ir 312 straipsnio 2 dalį, o trečiam kaltinamajam – pagal Baudžiamojo kodekso 25 straipsnio 4 dalį, 118 straipsnio 1 dalį, 187 straipsnio 1 dalį ir 312 straipsnio 2 dalį.

Visiems trims kaltinamiesiems šiuo metu taikoma griežčiausia kardomoji priemonė – suėmimas.

Už padėjimą kitai valstybei veikti prieš Lietuvos Respubliką Baudžiamasis kodeksas numato laisvės atėmimo bausmę nuo dvejų iki septynerių metų. Už turto sunaikinimą ar sugadinimą yra numatyti viešieji darbai, bauda, laisvės apribojimas arba laisvės atėmimas iki dvejų

metų, o už kapo ar kitos viešosios pagarbos vietos išniekinimą – viešieji darbai, bauda, laisvės apribojimas, areštas arba laisvės atėmimas iki trejų metų.

Ikiteisminį tyrimą organizavo ir jam vadovavo Kauno apygardos prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriaus prokuroras. Ikiteisminį tyrimą atliko Alytaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kriminalinės policijos nusikaltimų tyrimo skyriaus pareigūnai.

Baudžiamoji byla perduota nagrinėti Kauno apygardos teismui.

